

Sámiráđđi - Sameráđdet

Arktis og miljøavdelinga

Sámiráđi dálkkádatraportta geigen ja ovdanbuktin Sámediggái

Karášjohka 23.02.2023

Climate Change in Sápmi
an overview and a Path Forward

Klimaendringer i Sapmi
en oversikt og veien videre

Dálkkádat rievdadeamit Sámis
oppalaš geahčastat ja dádjadeapmi

Innhold

1. Introduction – Introduksjon
2. The state of the climate: a scientific summary
3. Indigenous Peoples and effective climate action
4. Climate Change in the Arctic
5. Climate change and related impacts on Sámi culture and society
6. Adaptation and a path forward

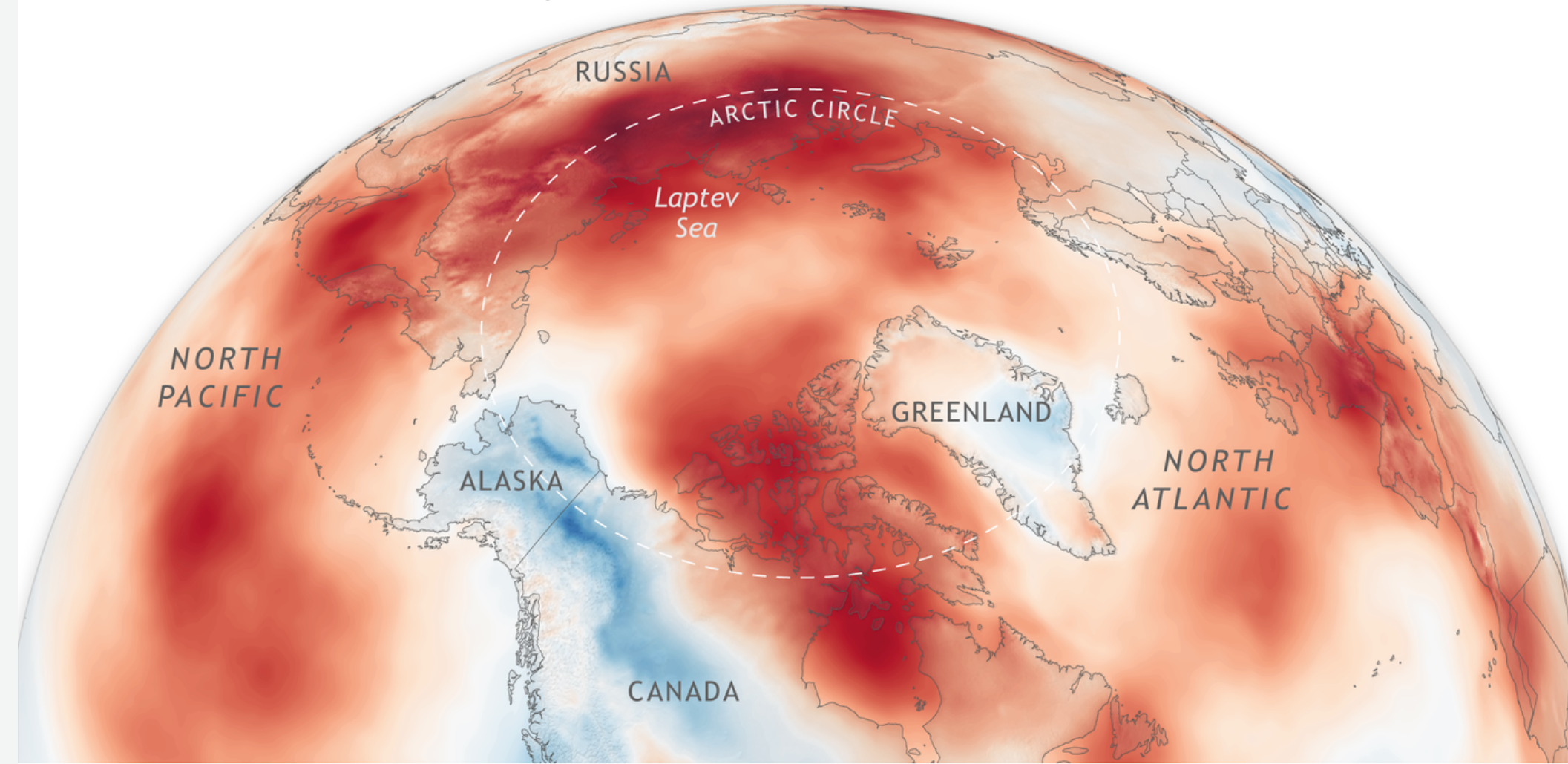

“The correlation between secure Indigenous land tenure and effective environmental protection is well-documented. Indigenous Peoples have centuries-long traditions of safeguarding the environment and biodiversity for future generations and our knowledge is vital for the sustainable management of natural resources”.

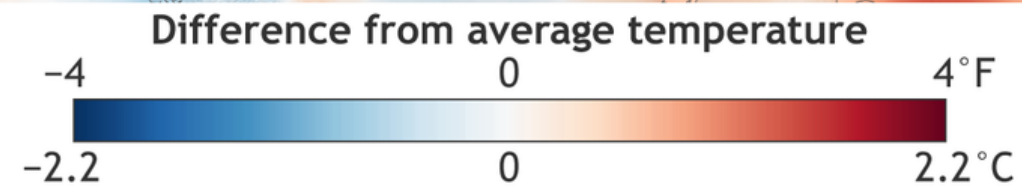
Francisco Cali Tzay, Special Rapporteur on the rights of Indigenous Peoples,
at the Saami Conference in Váhtjer 2022

2022 was Arctic's 6th-warmest year on record

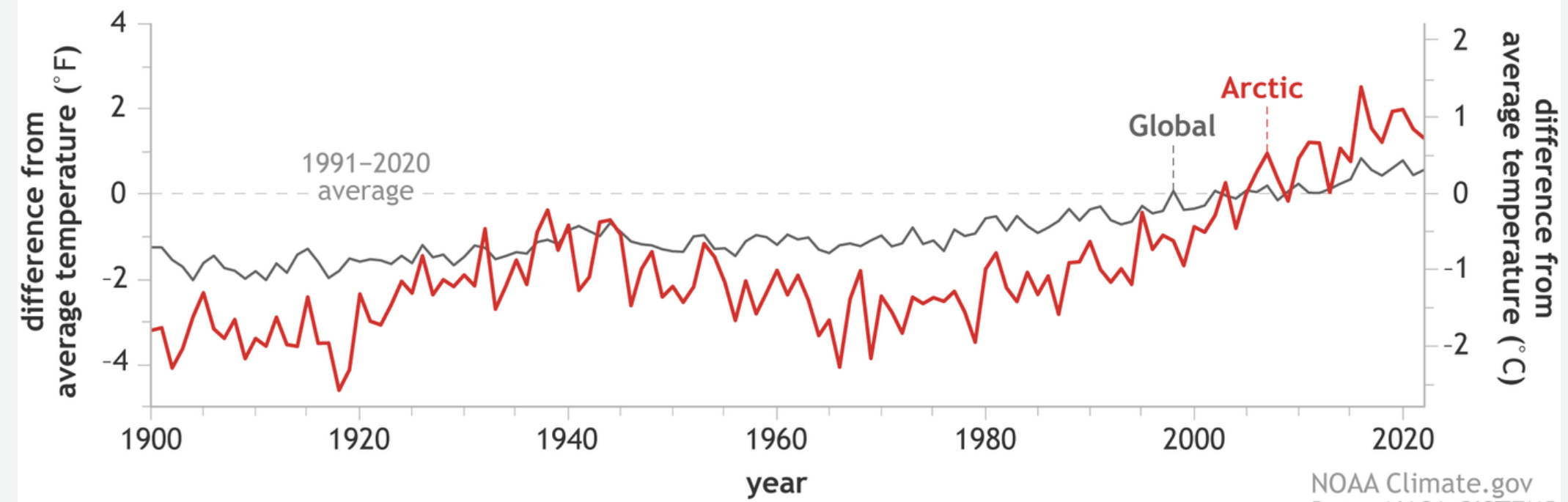

Oct 2021–Sep 2022

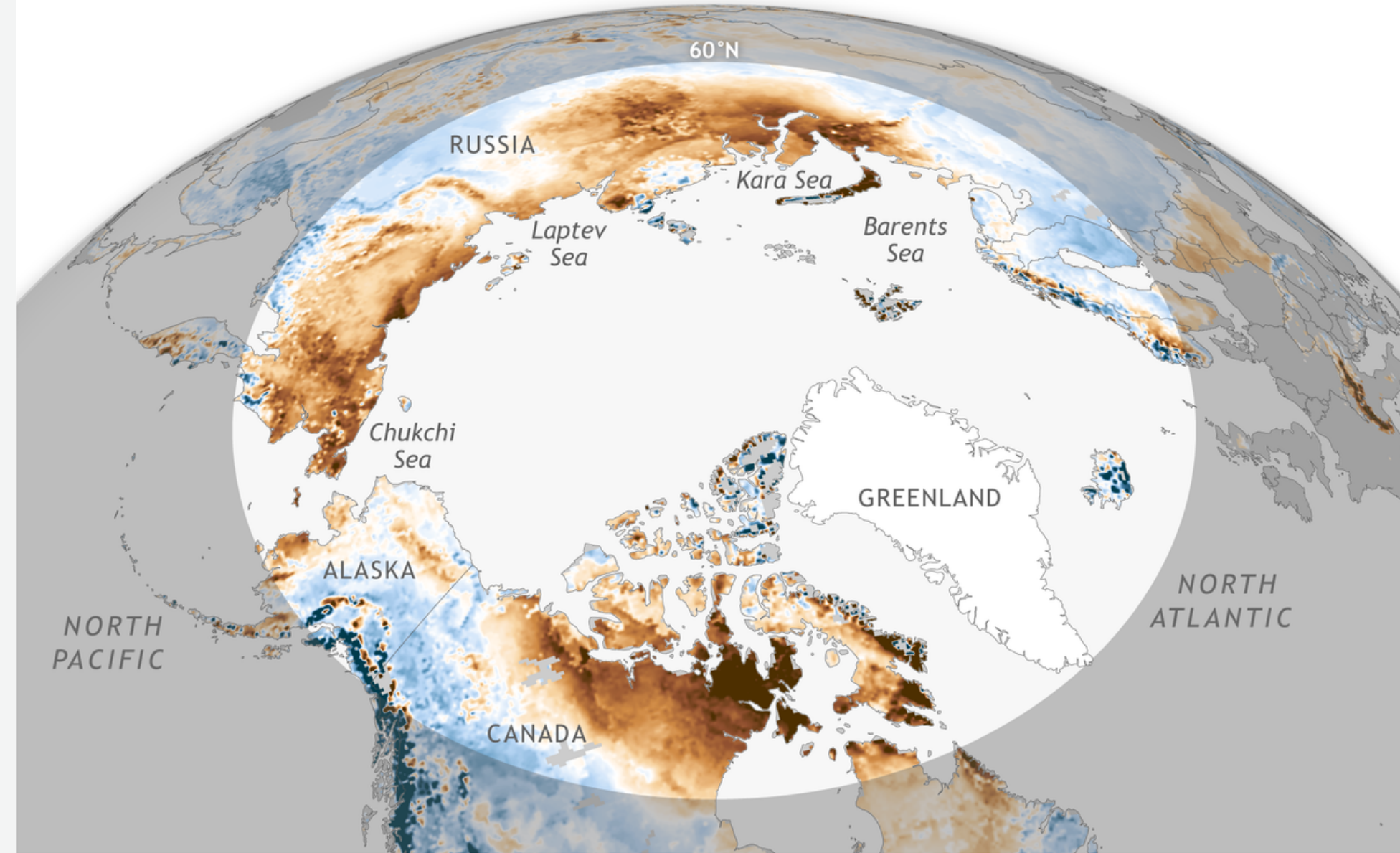
NOAA Climate.gov
Data: C3S ERA5

Arctic warming outpacing the global average

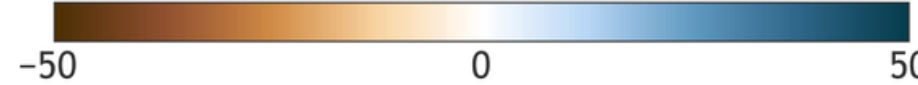
NOAA Climate.gov
Data: NASA GISTEMP

2022 continued Arctic trend of shorter spring snow duration

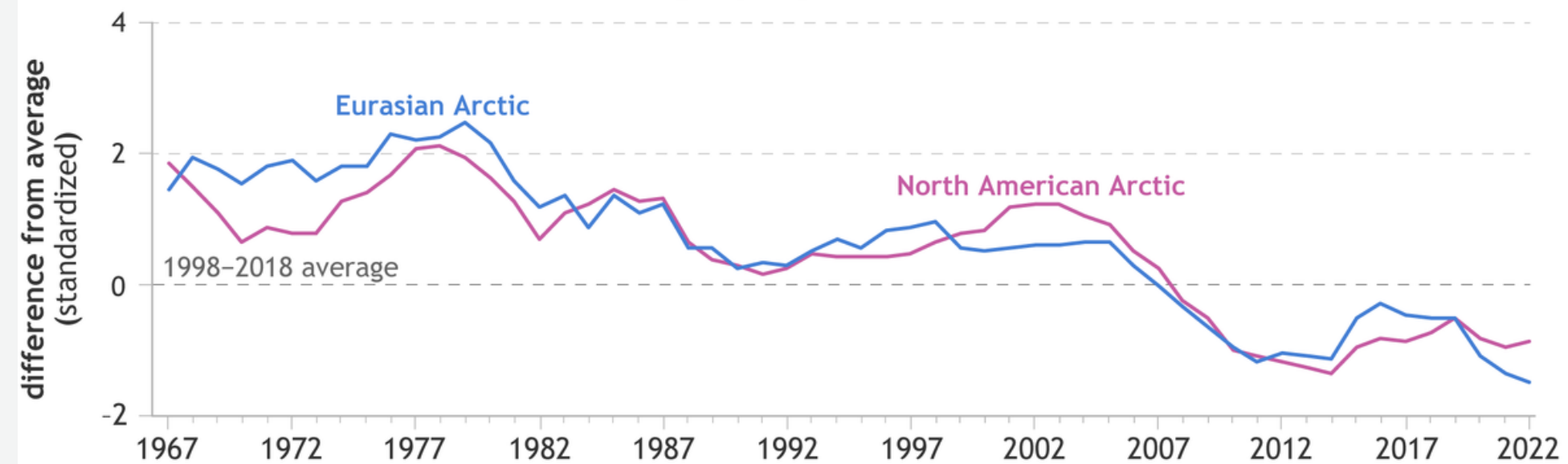
Feb-Jul 2022 vs.
1998-2018 average

Difference from average snow cover duration (%)

NOAA Climate.gov
Data: L. Mudryk

June snow cover across Arctic declining rapidly

5-year average

year

NOAA Climate.gov
Data: L. Mudryk

Anbefalinger

Full anerkjennelse av samiske rettigheter til selvbestemmelse i beslutningstaking er avgjørende for å bygge kapasitet for tilpasning, motstandskraft og levedyktige samfunn. Dette vil kreve omstilling av styringssystemer og å sikre full og effektiv deltakelse av det samiske folket. Partnerskap med det samiske folket i utviklingen av nasjonal, regional og lokal politikk og lovgivning er grunnleggende for effektiv klimatilstand.

Anbefalinger

Klimaendringer påvirker alle sider av det samiske samfunnet

- Man trenger økt fleksibilitet for samisk kultur og næringer

Anbefalinger

Etablere permanent klimafond for samiske næringer, spesielt reindriften, for å tilgang til støtte til klimarelaterte utfordringer.

Anbefalinger

Samisk sedvanemessig bærekraftig bruk, verdier og praksis må være kjernen i utviklingen av politikk som påvirker samisk livsgrunnlag og livsoppholdsvirksomhet.

Anbefalinger

Det må utvikles langsiktige klimatilpasningsstrategier som er helhetlige og tverrfaglige.

Anbefalinger

Styrke samiske institusjoner og lokale samiske kompetansesentre for å dekke lokale kunnskapsbehov og gjøre Sápmi til en stabil og robust partner i samarbeidende klimastyring.

Anbefalinger

Øke kunnskap og kompetanse om samiske matsystemer i lokale, regionale og nasjonale myndigheter, og understreke deres betydning for samisk kultur, men også fordelene for matsikkerheten til de bredere samfunnene.

Anbefalinger

Anerkjenne at klimatiltak er en viktig del av helsepolitikken - og at helsetiltak er en viktig del av klimapolitikken.

Anbefalinger

Anerkjenne samisk sedvane basert bærekraftig bruk av land, territorier og ressurser som en grunnleggende del av utviklingen av klimapolitikken.

Anbefalinger

Vurdere å etablere en Arktisk regional klimaplattform og et pan-samisk klimaråd.

SÁMIRÁÐÐI
SAAMELAISNEUVOSTO
SAMERÅDET
COIŌ3 CAAMOB
SAAMI COUNCIL

Giitu - takk